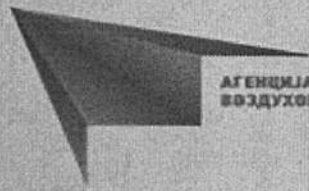

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
Агенција за цивилно воздухопловство
Agjencia e Aviacionit Civil

Бр. Нг. 02-645/2
16-05-2024 год.-vtt

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО
ВОЗДУХОПЛОВСТВО

**РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО**

**ГОДИШЕН ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА
АГЕНЦИЈАТА ЗА ЦИВИЛНО
ВОЗДУХОПЛОВСТВО
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА ЗА 2024 ГОДИНА**

Скопје
мај, 2024

ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ДОКУМЕНТОТ

Годишен финансиски план на Агенцијата за цивилно воздухопловство на Република Северна Македонија за 2024 година			
		врска:	Член 14 од Законот за воздухопловство
Идентификатор на документот		важност за:	2024
Годишен финансиски план на АЦВ за 2024		датум на издавање:	мај 2024
Лице за контакт – Д-р Томислав Тунтев		тел. 02/ 3133 – 068	Директор
Статус		Намена	
Работен драфт	☐	Општа и јавна	
Драфт	☐	АЦВ интерна	☐
Предлог за издавање	☐	Ограничена	☐
Финално издание	☒	Верзија	1
Документот доставен преку:	Архива на Собранието на Република Северна Македонија		
Изработил:	Работна група со Решение бр.02-1319/1 од 25.10.2023 год.		
Предлагач:	<p>Директор на Агенција за цивилно воздухопловство</p> <p>_____</p> <p>Д-р Томислав Тунтев</p>		

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД	4
1.1. СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО	5
1.2. ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ	7
1.3. ОСНОВИ ЗА ОДРЖЛИВО ФИНАНСИРАЊЕ	7
2. ПЛАНИРАНИ ПРИХОДИ	9
3. ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ	11
<i>РАСХОДНА СТАВКА 003 – НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПРАВА</i>	11
<i>РАСХОДНА СТАВКА 012 – ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА</i>	11
<i>РАСХОДНА СТАВКА 013 – АЛАТИ, КАНЦЕЛАРИСКИ ИНВЕНТАР, МЕБЕЛ И ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА</i>	12
<i>РАСХОДНА СТАВКА 401 – ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ</i>	12
<i>РАСХОДНА СТАВКА 403 – ТРОШОЦИ ЗА ЕНЕРГИЈА</i>	12
<i>РАСХОДНА СТАВКА 408 – ТРОШОЦИ ЗА СИТЕН ИНВЕНТАР</i>	13
<i>РАСХОДНА СТАВКА 410 – ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ</i>	13
<i>РАСХОДНА СТАВКА 411 – ПОШТЕНСКИ, ТЕЛЕФОНСКИ УСЛУГИ И ИНТЕРНЕТ И КОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ</i>	13
<i>РАСХОДНА СТАВКА 413 – УСЛУГИ ЗА ОДРЖУВАЊЕ И ЗАШТИТА</i>	13
<i>РАСХОДНА СТАВКА 414 – НАЕМ – ЛИЗИНГ</i>	14
<i>РАСХОДНА СТАВКА 415 – ТРОШОЦИ ЗА КОМУНАЛНИ УСЛУГИ</i>	14
<i>РАСХОДНА СТАВКА 416 – ТРОШОЦИ ЗА РАЗВОЈ</i>	14
<i>РАСХОДНА СТАВКА 419 – ОСТАНАТИ УСЛУГИ</i>	15
<i>РАСХОДНА СТАВКА 421 – ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА – БРУТО</i>	15
<i>РАСХОДНА СТАВКА 422 – ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ</i>	16
<i>РАСХОДНА СТАВКА 432 – ТРОШОЦИ ЗА АМОРТИЗАЦИЈА</i>	16
<i>РАСХОДНА СТАВКА 440 – ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА</i>	16
<i>РАСХОДНА СТАВКА 441 – НАДОМЕСТ ЗА ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИТЕ</i>	17
<i>РАСХОДНА СТАВКА 442 – ТРОШОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА УПРАВЕН ОДБОР</i>	17
<i>РАСХОДНА СТАВКА 443 – ТРОШОЦИ ЗА СПОНЗОРСТВА И ДОНАЦИИ</i>	18
<i>РАСХОДНА СТАВКА 444 – ТРОШОЦИ ЗА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА</i>	18
<i>РАСХОДНА СТАВКА 445 – ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ</i>	18
<i>РАСХОДНА СТАВКА 446 – БАНКАРСКИ УСЛУГИ И ТРОШОЦИ ЗА ПЛАТЕН ПРОМЕТ</i>	18
<i>РАСХОДНА СТАВКА 447 – ЧЛЕНАРИНИ И ДРУГИ ДАВАЧКИ</i>	19
<i>РАСХОДНА СТАВКА 449 – ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ НА РАБОТЕЊЕТО</i>	20
Прилог 1. ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД НА ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО ЗА 2024 ГОДИНА	21
Прилог 2. СПОРЕДБЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН ЗА 2024 И ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН ЗА 2023 ГОДИНА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО	23

1. ВОВЕД

Врз основа на член 13 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија број 14/2006, 24/2007, 103/2008, 67/2010, 24/2012, 80/2012, 155/2012, 42/2014, 97/2015, 152/2015, 27/16, 31/16, 64/18 и Службен весник на Република Северна Македонија 220/19”), Управниот одбор на Агенцијата за цивилно воздухопловство (во понатамошниот текст: Агенцијата) донесува Годишен финансиски план кој го доставува до Собранието на Република Северна Македонија, а по добиената согласност од Собранието на Република Северна Македонија Управниот одбор на Агенцијата донесува Годишен финансиски план.

Воздухопловството е систем кој е меѓусебно зависен од сите учесници како на меѓународно така и на национално ниво и сите тие имаат меѓународна одговорност за него.

Од Агенцијата за цивилно воздухопловство во идниот период се очекува:

- да ги постави највисоките безбедносни стандарди во воздушниот транспорт на Република Северна Македонија и да го подигне нивото на безбедност;
- да ги постави највисоките сигурносни стандарди за да се намали ризикот и ја осигура мобилноста на граѓаните, да постигне регулаторна ефикасност и ефективност преку постојан надзор над воздушниот транспорт и следење и преземање на меѓународните стандарди и најдобри практики;
- да ги оствари целите преку развој на човечките ресурси, односно почетно и постојано школување и тренирање на своите вработени;
- да воведе и исполни стандардите за квалитет и негова одржливост;
- да ја подобри регионалната соработка и промовира лидерство во регионот;
- активно да учествува и соработува со меѓународните воздухопловни организации ICAO, ECAC, EUROCONTROL, JAA и EASA и да ја зголеми репутацијата на Република Северна Македонија на меѓународна сцена, да учествува во хармонизација на националната воздухопловна легислатива со воздухопловното право на ЕУ и соработува со Европската агенција за безбедност во воздухопловството и Европската комисија;
- да придонесе за одржливиот економски и општествен развој на Република Северна Македонија;
- да придонесе кон изнаоѓање решенија за намалување на влијанието на воздухопловството врз животната средина.

Агенцијата ја гради позицијата на воздухопловна власт согласно меѓународните стандарди, регулативи и препораки како и согласно Законот за воздухопловство и неопходно е во идниот период да преземе активности со кои ќе се обезбеди:

- интензивирање и јакнење на меѓусебните комуникации и соработка со меѓународните организации од областа на воздухопловството, како и користење на искуствата на земјите членки на Европската Унија;
- интензивирање и јакнење на соработката со Министерството за транспорт и врски надлежно за регулирање и спроведување на работите од областа на цивилното воздухопловство во однос на имплементација на Националната стратегија за развој на воздухопловството и спроведувањето на политиката на Владата на Република Северна Македонија во оваа област;
- интензивирање и јакнење на меѓусебната соработка со авиоиндустријата во земјава и почитување на препораките на ICAO за транспарентност и

- недискриминација при утврдување на политиката на цени на дадените услуги врз основа на принципот на развој и пораст на воздушниот сообраќај во целост;
- интензивирање и јакнење на комуникациите со останати учесници во воздушниот сообраќај врз кои Агенцијата за цивилно воздухопловство врши надзор и во делот на заштита на правата на патниците.

1.1. СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

Согласно законските одредби Агенцијата за цивилно воздухопловство има регулаторна одговорност во однос на воздухопловната безбедност на Република Северна Македонија и меѓународна одговорност во однос на воздухопловната заедница. Наша должност е да управуваме со активностите на полето на воздушниот сообраќај во Република Северна Македонија со цел да се обезбеди безбедно, сигурно, уредно, ефикасно, економски и еколошки остварливо воздухопловство, во согласност со меѓународните стандарди и препорачани практики на ICAO, но и усогласено и интегрирано во системот на ECAC, JAA, EUROCONTROL и EASA на Европската Унија, во интерес на сите учесници и особено насочено кон заштитата на патниците. Новите стандарди на ICAO и наложуваат на секоја договорна земја на ICAO да има своја Државна програма за безбедност во воздухопловството (ДПБ). Националната програма за безбедност е донесена од страна на АЦВ во 2011 година по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија. Агенцијата за цивилно воздухопловство го поддржува овој амбициозен план и ги анализира своите закони, прописи, методологии и процеси.

Агенцијата за цивилно воздухопловство е движечка сила на развојот на воздухопловството на Република Северна Македонија и ја третира воздухопловната безбедност како свој највисок приоритет и своите методологии и процеси ги утврдува на нов и модерен начин. Исто така, има за цел да обезбеди јасна слика за регулаторната структура на воздухопловството, за неговото организирање и методологии како и поврзаност со партнерите на меѓународно ниво односно со ICAO, EUROCONTROL, EASA и Европската Комисија со цел да обезбеди безбедност во воздухопловството. Со примената на Националната програма за безбедност, Агенцијата за цивилно воздухопловство на Република Северна Македонија се очекува да постави највисоки стандарди за воздушниот сообраќај на Република Северна Македонија. Јасно е дека најсуштествените елементи на воздухопловната безбедност се веќе утврдени, но наша намера и цел е да поставиме највисоки безбедносни стандарди и да го подигнеме нивото на безбедност со цел да се сведе ризикот на минимум и да се обезбеди мобилност на граѓаните. Усогласувањето на националното законодавство за воздухопловство со воздухопловното право на ЕУ и соработката со Европската агенција за воздухопловна безбедност EASA и Европската Комисија преку примена на Мултилатералната спогодба за основање на европска заедничка воздухопловна област и Работниот аранжман со EASA е процес кој е во тек. Најголем дел од работите се завршени, но одредени аспекти треба да се подобрат и наша цел е истите да се доусогласат и подобрат. Најголем предизвик на Агенцијата е да ги унапреди регионалната соработка и лидерството во регионот со активно учество и соработка со меѓународните воздухопловни организации ICAO, ECAC, EUROCONTROL, JAA и EASA, а со тоа да се подобри репутацијата на Република Северна Македонија на меѓународната сцена. Визијата на Агенцијата за цивилно воздухопловство на Република Северна Македонија е да обезбедува

безбеден и ефикасен воздушен сообраќај кој е целосно интегриран во европската транспортна мрежа, со што ќе се придонесе и за севкупниот развој на Република Северна Македонија.

Одлуката за усвојувањето на Системот за управување со квалитет преку имплементацијата на меѓународниот стандард ISO 9001:2008 (од 2013 година) и на QSM Integrated Management System (од 2022 година) за Агенцијата за цивилно воздухопловство значи примена на принципите за квалитет во сите сегменти од нејзиното работењето. Комплетна имплементација на стандардите за квалитет е комплетирана и Агенцијата ги поседува соодветните сертификате за квалитет, па со примената на овие стандарди Агенцијата треба:

- да ја покаже својата способност на доследно вршење на услугите и обезбедување квалитет што ќе ги задоволи барањата на корисниците, барањата на стандардите, националните прописи и меѓународните стандарди;
- да покаже ефикасност од примената на системот и да обезбеди усогласеност помеѓу барањата на корисниците и барањата што произлегуваат од прописите, вклучувајќи ги процесите на постојано подобрување на Системот за управување со квалитет.

Директорот на Агенцијата, во согласност со определбата за постојано подобрување на квалитетот на работните процеси, а во соработка со највисокото раководство на Агенцијата ја дефинира Политиката за квалитет на Агенцијата, која ги содржи: целите на организацијата, обврската за исполнување на барањата и постојано подобрување на Системот за управување со квалитет.

Политиката за квалитет на Агенцијата произлегува од мисијата на Агенцијата и е дел од нејзината вкупна деловна политика. Основна цел на Политиката за квалитет е да ги регулира активностите на воздушниот транспорт во Република Северна Македонија и да постигне безбедно, редовно, ефикасно, економски и еколошки одржливо цивилно воздухопловство, кое ќе биде во согласност со меѓународните стандарди и во интерес на сите учесници, а особено кон заштита на патниците.

За реализација на оваа Политика, Агенцијата ги превзема следните практики и активности:

- воспоставување и градење на организациона структура со јасно дефинирани надлежности и одговорности, документирани процедури, надзор на Системот за управување со квалитет и преземање на мерки за негово постојано подобрување,
- постигнување регулаторна ефикасност и ефективност преку постојан надзор над воздушниот транспорт и следење и примена на меѓународните стандарди и најдобри практики, но и да ги реализира целите преку континуиран развој на кадровските капацитети;
- се стреми кон воведување и исполнување на стандардите за квалитет и нивна одржливост кон подобрување на регионалната соработка и зголемување на активното учество и соработка со меѓународните воздухопловни организации и ЕУ заради хармонизација на националната воздухопловна легислатива со воздухопловното право на ЕУ и стандардите на ICAO, со што ќе придонесе за одржлив економски и општествен развој на Република Северна Македонија;
- примена на процесниот пристап во работењето како единствен систем на меѓусебно поврзани процеси;
- функционална и брза проточност на информации преку различни медиуми и веб страницата на Агенцијата;

- доследно спроведување на сите релевантни законски и други барања од областа на квалитетот, како и на друга домашна и меѓународна легислатива која се однесува на дејноста и процесите на Агенцијата;
- одлучување врз основа на направени анализи на податоците и информациите од мерењата на перформансите на процесите, согласно барањата на Системот за управување со квалитет.

Политиката за квалитет е достапна на сите вработени во Агенцијата и на јавноста.

Заради истварување на целите на работењето на Агенцијата за цивилно воздухопловство, со Годишните финансиски планови за ќе се обезбедат средства, за да се обезбедат услови за решавање и подигнување на нивото на техничка опременост, подигнување на капацитетот на знаења на воздухопловните и стручни кадри преку едукативни процеси во истакнати меѓународни и домашни центри за обуки, а согласно Планот за обука на Агенцијата за 2024 година и јакнење на кадровскиот потенцијал, дрекипирање со неопходни воздухопловни и стручни кадри од специфични области во воздухопловството и средства за реализација на проекти поврзани со развојот на воздухопловство согласно насоките од меѓународните организации.

1.2. ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ

Агенцијата за цивилно воздухопловство се финансира согласно со член 12 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија број 14/2006, 24/2007, 103/2008, 67/2010, 24/2012, 80/2012, 155/2012, 42/2014, 97/2015, 152/2015, 27/2016, 31/2016 , 64/18 и Службен весник на Република Северна Македонија 220/19), односно извори на приходи се средствата добиени како дел од надоместокот остварен по основ на користење на услугите на воздухопловната навигација, дел од надоместоците од аеродромската инфраструктура, како и надоместок од издавање уверенија, сертификати, дозволи, одобренија, надоместок за преглед на воздухоплови, надоместок за проверка на стручност и способност на персоналот во воздухопловство и друг стручен персонал, и дел од концесискиот надоместок за користење на аеродромите во Република Северна Македонија и други надоместоци.

1.3 ОСНОВИ ЗА ОДРЖЛИВО ФИНАНСИРАЊЕ

Работењето на АЦВ се одвива според стандардите и препорачаните практики на документите од меѓународните организации во областа на воздухопловството. Република Северна Македонија е земја членка на Меѓународната организација за цивилно воздухопловство (ICAO) и ја има прифатено Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство (Чикашка конвенција) и нејзините анекси со Уставниот закон на Република Македонија од 1991 година (Службен Весник на Република Македонија број 52/91). Согласно со член 37 од Чикашката конвенција, Република Северна Македонија е должна да ги усогласи своите национални правни прописи со стандардите и препорачаните практики содржани во анексите и документите што произлегуваат од Конвенцијата, а што првенствено се наменети за подобрување на безбедноста и сигурноста на цивилната воздушна пловидба. Најбитните суштински стандарди што се однесуваат на донесувањето прописи од областа на воздухопловството, организацијата и работата на воздухопловната власт во државата,

нејзиното финансирање и другите прашања се уредени со стандардите на ИСАО, содржани во Документот 9734.

Врз основа на гореспоменатото, АЦВ изготвува Тарифник за секоја година врз база на активностите и трошоците од претходната година, како и врз база на планираните претпоставени активности за наредната година. Опфаќањето на тоа кој дел од кои активности ќе се финансира, зависи од структурата и поставеноста на АЦВ, односно од тоа кој дел од кои активности се покрива.

Сите оние трошоци на АЦВ кои се поврзани со активности во смисла на контрола, надзор, донесување на прописи и други работи во делот на воздухопловната навигација се финансираат од делот кој се остварува од надоместокот од воздухопловна навигација. Ова е регулирано во член 2 од „Одлуката за висината и начинот на наплата и распределување на надоместокот за користење на услугите на воздухопловната навигација и начинот на утврдување на делот од надоместокот за користење на услугите во воздухопловната навигација“ (Службен Весник на Република Македонија број 147/2008 година), каде се користи принципот на *cost – recovery* и *ex – post de facto* формула за пресметка на надомест на трошоците.

Треба да се напомене дека делот од надоместокот за користење на услугите од навигација што го добива АЦВ, односно трошковникот за секоја наредна година, во согласност со член 8 од Регулативата на ЕЗ број 1794/2006, а што е составен дел на гореспоменатата Одлука и истата Регулатива е транспарентна и дадена на увид на корисниците на воздушниот простор претставени преку IATA (Меѓународно здружение на редовни авиопревозници во воздушниот сообраќај) и согласно со Мултилатералната спогодба со EUROCONTROL, што ја има ратификувано Република Македонија на 01.11.1998 година, е предмет на одобрување на „Проширениот комитет (Enlarged committee) за надоместоци“.

Делот од концесискиот надоместок за користење на аеродромите во Република Северна Македонија, уплатен за претходната година, Агенцијата согласно Законот за измена и дополна на Законот за воздухопловство согласно член 12, став 6 и 7 (“Службен Весник на Република Македонија” број 48/2020), може да го остварува преку доставување на предлог за користење на средства до Собранието на Република Северна Македонија, по претходно добиено мислење од Владата на Република Северна Македонија по што се донесува Одлука за користење на истите.

Дел од приходите се остваруваат од надоместоци за надзор над аеродромската инфраструктура и се однесува на трошоците кои се реализирани и поврзани со активности на надзор, донесување прописи, нивна имплементација и др. во доменот на аеродроми и авиокомпаниии како и надзорот кој ќе треба да го врши Агенцијата во врска со Работниот аранжман за контрола на меѓународни воздухоплови на EASA, а се во согласност со гореспоменатите регулативи и меѓународните преземени обврски и прописи.

Дел од приходите на Агенцијата се остваруваат врз основа на Тарифник за издавање дозволи, уверенија, реализација на испити и други услуги во рамките на своите надлежности согласно со член 12 од Законот за воздухопловство.

Приходи се остваруваат врз основа на наплата на побарувања од камати од претходни години во судски и извршни постапки кои се реално очекувани за наплата а кои Агенцијата за цивилно воздухопловство ги планира за наплата во тековната година, согласно динамиката на спроведување на постапката.

Изработката на финансискиот план, како и финансирањето на Агенцијата за цивилно воздухопловство, треба да обезбеди услови за остварување на целите на работењето утврдени во Програмата за работа и развој за 2024 година, како реализација на визијата кон која се стреми Агенцијата. Истовремено, планот и финансирањето обезбедуваат можности за јакнење на капацитетот и стручноста на воздухопловните кадри, кадровското екипирање, во согласност со препораките на Секретаријатот за европски прашања и Владата на Република Северна Македонија кои треба да бидат обезбедени преку реализација на Годишниот финансискиот план. Со обезбедувањето техничко технолошки системи, и примена на меѓународните препораки (ICAO Doc.9734) во однос на мотивираноста на стручниот кадар и условите за нивното работење ќе се овозможи остварување на безбедноста и сигурноста на авиосообраќајот во Република Северна Македонија како исклучителен приоритет.

2. ПЛАНИРАНИ ПРИХОДИ

Со финансискиот план за 2024 година, планирани се следниве приходи:

1. Приходи како дел од надоместокот остварен со користење на услуги на воздухопловна навигација за 2024 година – **250.150.000,00** денари. Зголемувањето на приходите во однос на 2023 година е согласно растот на нивото на воздушниот сообраќај и давањето на услугите во воздухопловната навигација согласно податоците и прогнозите за нивото на сообраќајот од меѓународните институции од областа на воздухопловството. Утврдените приходи се согласно постапката на утврдување на единечната цена на прелети во соработка со CRCO на Eurocontrol Брисел;
2. Приходи од пловидбеност и регистар како надоместок за преглед на воздухоплови – **2.450.000,00** денари; Планираниот износ се заснова на состојбата на авиоиндустријата во Република Северна Македонија, Тарифникот на Агенцијата за цивилно воздухопловство за остварени услуги и тенденциите за зголемување од минатата година.
3. Приходи од летачка оператива – **650.000,00** денари; Планираниот износ се заснова на состојбата на авиоиндустријата во Република Северна Македонија, Тарифникот на Агенцијата за цивилно воздухопловство за остварени услуги и тенденциите за зголемување од минатата година.
4. Надомест за издавање, продолжување, обновување и промени на уверенија, сертификати, дозволи, одобренија и согласности – **1.450.000,00** денари како резултат на остварувањата во претходната година и донесениот Тарифникот на Агенцијата за цивилно воздухопловство за остварени услуги.
5. Приходи од аеродроми и аеродромски услуги – **1.800.000,00** денари како резултат на остварувањата во претходната година и донесениот Тарифникот на Агенцијата за цивилно воздухопловство за остварени услуги.
6. Надоместоци за сертификација – **10.250.000,00** денари. Приходите на оваа ставка произлегуваат од сертификацијата на давателот на услуги на воздухопловна навигација М-НАВ АД Скопје која се реализира на секои две години и сертификацијата има важност од две годишен период.
7. Дел од надоместокот за користење на полетнослетна патека и патека за возење, односно полетување, слетување и осветлување – **10.600.000,00**

денари. Планираните приходи во 2024 произлегуваат од растот на остварувањето на планираните активности (сообраќајот) на аеродромите во Република Северна Македонија во однос на предходната година и прогнозата за порастот на аеродромските операции и бројот на патници за идната година.

8. Приходи од одобренија на лет – **150.000,00** денари. Приходи на оваа ставка произлегуваат од Тарифникот на Агенцијата за цивилно воздухопловство и наплатите реализирани во минатата година.
9. Други надоместоци и побарувања – **0,00** денари.
10. Дел од концесиски надоместок за користење на аеродроми – **0,00** денари;
11. Финансиски приходи – **800.000,00** денари, како приходи од реализација на Извршни постапки, судски решенија и наплата на камати.

Износот на финансиски средства како приход од дел од надоместокот во воздухопловна навигација се утврдува со трошковник на Агенцијата во зависност од административните трошоци и трошоците за безбедносен и континуиран надзор над давањето на услуги на воздухопловна навигација. Во рамки на вкупниот износ од точката 1 вклучена е и членарината која Агенцијата е должна да ја уплаќа према EUROCONTROL.

Приходите од точките 2, 3, 4, 5, 6 и 8 се пропишуваат со Тарифник за дадени услуги од Агенцијата кој го донесува Управниот одбор на Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Приходите од делот од надоместокот од точка 7 изнесуваат 2% од надоместокот за користење на полетно - слетната патека и патеките за возење, односно за полетување, слетување и осветлување, кој го наплатува операторот на аеродромот и месечно го уплатува на сметка на Агенцијата.

Другите надоместоци од точка 9 се поврзани со донации, заеми и друга финансиска и техничка помош и други надоместоци утврдени со Законот за воздухопловство и други прописи.

Приходите од точка 10 произлегуваат од одлуката на Владата и промената на Законот за воздухопловство со која се променија изворите за финансирање на Агенцијата за цивилно воздухопловство и во која се дава можност Агенцијата за цивилно воздухопловство да се финансира и од концесискиот надоместок за користење на аеродромите во одредена постапка.

Приходите од точка 11 произлегуваат од очекуваните парични приходи од наплата на побарувања од камати од предходни години во судски и извршни постапки кои се во тек и кои се реално очекувани за наплата а кои Агенцијата за цивилно воздухопловство ги планира за наплата во 2024 година.

Согласно горе наведеното, во Годишниот финансискиот план вкупните планирани приходи на Агенцијата за цивилно воздухопловство за 2024 година изнесуваат **278.300.000,00** денари.

3. ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ

Агенцијата постојано врши подобрување на планирањето на финансирање и едно од главното подобрување во оваа насока беше прилагодувањето на планирање согласно реалните можности и потреба во услови на примена на меѓународни стандарди за финансиско известување IFRS (International Financial Reporting Standards) и следење на реалните трошоци во услови на мерки за заштеди и намалување на трошоците.

Планираните расходи на Годишниот финансискиот план за работењето на Агенцијата за цивилно воздухопловство во 2024 година се утврдени врз основа на можностите за потребни финансиски средства за реализација на програмските определби и цели на работењето, обврски за реализација на законски проекти, потребата за доопремување на деловен простор, потребата за обезбедување на техничко-технолошки основи за остварување на надзорот на аеродромската инфраструктура и воздухопловната навигација, потреба од софтверски решенија за реализација на Проекти утврдени во Програмата за работа на Агенцијата за цивилно воздухопловство во 2024 година, потребата за континуирано јакнење на капацитетот на воздухопловните кадри и стручните кадри за едукација и подигање на капацитетот на Агенцијата како основ за обезбедување на високо ниво на безбедност и сигурност во областа на воздухопловството, потребата за јакнење на односите и соработката со меѓународните организации од областа на воздухопловството, имајќи ги предвид и обврските што Агенцијата ги има како членка на меѓународните организации.

РАСХОДНА СТАВКА 003 – НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПРАВА

Во расходна ставка – 003 останати нематеријални средства-патенти, лиценци и софтверски решенија планиран е износ од 1.700.000,00 денари,

Утврдениот износ на планирани средства за оваа ставка во 2024 година е резултат на потребата за имплементација на решение за анти-вирус заштита на работни станици и сервери на Агенцијата, набавка на софтверско решение за AutoCAD за Одделението за аеродромска инфраструктура, како и набавка на софтверско решение за воздухопловни препреки на Секторот за аеродроми и воздухопловна навигација, што како потреби се утврдени во Програмата за работа на Агенцијата за 2024 година, а ќе се реализираат со Планот за јавни набавки во 2024 година.

РАСХОДНА СТАВКА 012 – ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Во расходната ставка 012 – постројки и опрема, планирани е износ од 6.150.000,00 денари, средства кои наменски ќе се искористат со цел да се обезбеди:

Набавка на компјутерско-информатичка опрема за вработените и за воздухопловно стручни кадри и помошна опрема неопходна за подобрување на перформансите на инспекциските и другите служби, како и набавка заради замена на опрема која е застарена.

Намалувањето на планираните средства за оваа ставка во 2024 година во однос на средствата за 2023 е поради веќе реализирани спроведени набавки на дел од постројките и опремата, а реализацијата на овие набавки за 2024 година е утврдена во

Програмата за работа на Агенцијата за 2024 година, а ќе се реализираат со Планот за јавни набавки во 2024 година.

РАСХОДНА СТАВКА 013 – АЛАТИ, КАНЦЕЛАРИСКИ ИНВЕНТАР, МЕБЕЛ И ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА

Во расходната ставка **013** – за алати, канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства, планирани се **6.696.000,00** денари.

Зголемувањето на средства во однос на 2023 година е поради неопходна потреба за набавка на:

- канцелариска опрема (столици и бироа) за извршување на редовните работни активности на вработените,
- компјутерска периферна опрема (принтери, скенери) за потребите од дигитализација на архивата на Агенцијата,
- опрема за вршење на инспекциски надзор од страна на инспекторите во Агенцијата,
- метални ормари, за безбедно чување на документација согласно законските прописи,
- воздухоплови без екипаж (дрон), за потребите на Секторот за воздушен сообраќај и Секторот за аеродроми ив оздухопловна навигација,
- опрема за опремување на сензорна соба за реализација на кампањата за инклузивност на лицата со аутизам и посебни потреби (реквизити) и
- останати мали набавки за потребите на работниот процес.

РАСХОДНА СТАВКА 401 – ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ

Во расходната ставка **401** – за трошоци за материјали во текот на 2024 година планирани се средства во износ од **1.970.000,00** денари, кои ќе се искористат за обезбедување на канцелариски материјали неопходни за извршување на работните задачи на вработените, набавка на тонери, набавки на кафе и пијалоци за бифето на Агенцијата и трошоци за материјали за чистење и одржување на хигиена на ниво на 2024 година. Зголемувањето на планираниот износ на средства во 2024 година во однос на 2023 година е резултат на потребата од набавка на сетови за опремување на сензорната соба како дел од кампањата за инклузивност на лицата со аутизам, која Агенцијата планира да ја реализира во 2024 година како и за набавка на дигитални сертификати за период од наредните три години согласно Планот за јавни набавки од 2023 година, која не се реализира во текот на 2023 година.

РАСХОДНА СТАВКА 403 – ТРОШОЦИ ЗА ЕНЕРГИЈА

Во расходната ставка **403** – за трошоци за енергија, планирани се во износ од **4.450.000,00** денари.

Средствата ќе се искористат со цел намиравање на трошоците за електрична енергија, користење на услугите на топлификационата мрежа и течните горива потребни за користење на возилата во Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Планираните средства се намалуваат за 2024 година во однос на 2023 година, како резултат на ублажување на енергетската криза од 2022, но сепак останува потребата од набавка на електрична енергија на слободниот пазар согласно Планот за јавни набавки за 2024 година како и планирање на трошоци за гориво и топлотна енергија.

РАСХОДНА СТАВКА 408 – ТРОШОЦИ ЗА СИТЕН ИНВЕНТАР

Во расходната ставка 408 – за трошоци за ситен инвентар, планирани се средства во износ од 100.000,00 денари трошоци кои се планираат за набавка на ситен инвентар со вредност помала од 500 евра за потребите на Агенцијата за цивилно воздухопловство во текот на 2024 година.

РАСХОДНА СТАВКА 410 – ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ

Во расходната ставка 410 - планирани се средства во износ од 293.000,00 денари, имаат незначително намалување во однос на планираните за 2023 година, а кои се планирани согласно реалните трошоци во услови на штедење кои ги реализирала Агенцијата во текот на 2023 година.

РАСХОДНА СТАВКА 411 – ПОШТЕНСКИ, ТЕЛЕФОНСКИ УСЛУГИ И ИНТЕРНЕТ И КОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ

Во расходната ставка 411 - планирани се средства во износ од 995.000,00 денари средства кои ќе се искористат за покривање на трошоци за фиксни телефонски линии во деловните простории на Агенцијата за цивилно воздухопловство, трошоци за користење на мобилни телефони за службените потреби на вработените, трошоци за користење на интернет мрежата за внатрешна и меѓународна соработка, како и за трошоци за поштенски услуги и брза пошта во странство како и курирски услуги.

РАСХОДНА СТАВКА 413 – УСЛУГИ ЗА ОДРЖУВАЊЕ И ЗАШТИТА

“Во расходната ставка 413– за услуги за одржување и заштита, планирани се средства во износ од 5.992.000,00 денари.

Средствата во 2024 година ќе се користат за активности на Агенцијата, и тоа:

1. услуги за одржување на интернет мрежата,
2. услуги за одржување на телефонска централа и контрола и подобрување на постоечките и поставување на нови телефонски локали,
3. молерофарбарски услуги – градежни работи,
4. услуги за чистење на деловните простории на Агенцијата,
5. услуги за сервис на периферна компјутерска опрема,
6. услуги за одржување на системот на видео надзор,
7. одржување на интегриран софтвер за материјално финансиско работење,
8. одржување, поправка и сервисирање на возен парк на Агенцијата одржување и резервни делови согласно големината и состојбата на возниот парк водејќи сметка на трошоците од претходните години.
9. поправка и одржување на софтверска и хардверска опрема,

10. услуги за поправки и одржување на опрема за ладење и климатизација
11. одржување на систем за ПП заштита и ПП апарати,
12. редизајн на веб страна на Агенцијата како и нејзино редовно одржување,
13. услуги поврзани со спроведување на Кампањата за инклузивност на лица со аутизам како и кампањата за заштита на права на патници,.

Планираниот износ на средства за 2024 година е предвиден поради потребата од обезбедување услуги кои ќе создадат услови и ќе овозможат непречено функционирање на вработените во деловните простории на Агенцијата согласно своите надлежности и потреби за остварување на поставените цели.

РАСХОДНА СТАВКА 414 – НАЕМ – ЛИЗИНГ

Планираниот износ за расходната ставка – 414 наем –лизинг е **1.950.000,00** денари. Во овие трошоци се трошоците за закупен деловен простор за нормално функционирање на секторите преку Договор за закуп на деловен простор остварен кон крајот на 2019 година, закуп на паркинг простор од ЈП градски паркинг и наем на сали за состаноци на настани, за work shop-ови и обуки на вработените.

Зголемувањето на износот на планираните трошоци во 2024 година во однос на планираните трошоци во 2023 год. е во согласност со порастот на цените во земјата.

РАСХОДНА СТАВКА 415 – ТРОШОЦИ ЗА КОМУНАЛНИ УСЛУГИ

Во расходната ставка 415- трошоци за комунални услуги, планирани се средства во 2024 година во износ од **100.000,00** денари, кои ќе се искористат за покривање на трошоците за потршена вода и комунални услуги во Агенцијата за цивилно воздухопловство и кои средства се еднакви со планираните во 2023 година.

РАСХОДНА СТАВКА 416 – ТРОШОЦИ ЗА РАЗВОЈ

Во расходната ставка 416 - трошоци за развој, за 2024 година планирани се средства во износ од **1.416.000,00** денари, кои ќе се искористат за реализација на Кампањата за заштита на права на патници како и Кампањата за инклузивност на лицата со аутизам. Имено, Агенцијата како општествено одговорна регулаторна власт, планира да ги реализира овие активности со цел пошироката јавност да биде запозната со правата на патниците во воздушниот сообраќај, во случај на откажување на лет, доцнење или одбиен влез во воздухоплов. Целта на Кампањата е исто така да се поучат и поттикнат патниците да ги пријавуваат инцидентите со кои ќе се соочат при користењето на воздушниот превоз.

Дополнително, со цел да се поттикнат лицата со аутизам како и нивните родители да го користат превозот по воздушен пат, Агенцијата планира да организира Кампања за инклузивност на овие лица со цел да се олесни нивниот престој како на аеродромот, така и во воздухопловот притоа имајќи ги во предвид нивните специфични потреби. Оваа активност е планирана во координација со здруженијата на лица со аутизам како и со специјалните училишта за лицата со посебни потреби.

РАСХОДНА СТАВКА 419 – ОСТАНАТИ УСЛУГИ

Во расходната ставка 419 – останати трошоци, планирани се средства во износ од **377.000,00** денари, кои ќе се искористат за покривање на трошоците за:

1. трошоци за хигиенско техничка заштита, графички услуги за печатење на формулари за дозволи за воздухопловен и стручен кадар и услуги за чистење на деловни простории и возила,
2. плаќање на трошоци за патарини во Република Македонија и странство;
3. трошоци за регистрација на моторни возила и технички преглед на истите,
4. трошоци за деризатизација и дезинсекција,
5. и останати услуги за потреби на работниот процес во Агенцијата.

РАСХОДНА СТАВКА 421 – ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА – БРУТО

Во расходната ставка 421 – плати и надоместоци на плата за 2024 година планиран е износ на средства од **150.844.000,00** ден.

Средствата ќе се искористат за покривање на основна плата, надоместоци на плата, здравствено и пензиско осигурување, надоместок за успешност, ноќен труд, празнична работа, прекувремена работа и останати надоместоци на плата, во согласност со позитивните законски одредби, Правилник за плати и Колективен договор.

Примањата на вработените треба да се во согласност со меѓународните стандарди и препораки за нивото на платите во државните надзорни тела, усогласени со платите што се земаат во субјектите од авиоиндустријата. Тоа, пред сè, се однесува на релевантните примања кај авиопревозниците, давателот на навигациски услуги и аеродромскиот оператор. Сепак, со оглед на вкупната економска состојба, животниот стандард и актуелните примања во државната администрација, платите во АЦВ се пониски од платите на вработените во регулаторните тела во соседните држави, како и во останатите држави со сличен ниво на развој на националната авиоиндустрија. Токму поради тоа, АЦВ доаѓа до потешкотии при обезбедување на високо стручни воздухопловни кадри, со потребните обуки, стручни познавања и работно искуство, кои вршат надзор над работата на субјектите во авиоиндустријата.

Нивото на платите на вработените, посебно на високо стручните воздухопловни кадри од основната дејност, мора да обезбеди мотивациона активност за остварување на квалитетен надзор врз учесниците во авиособраќајот, да создава услови за подигање на одговорноста во работењето и професионалниот однос, а со тоа и подигнување на нивото на безбедноста и сигурноста на воздушниот сообраќај во државата.

Во согласност со стандардите и препораките на Европската комисија за јакнење и унапредување на воздухопловниот кадровски потенцијал, поради одлив на високо стручен воздухопловен кадар во претходните години и пензионирање на вработени, АЦВ својот кадровски потенцијал ќе го подобрува и во 2024 година. Со овој финансиски план се обезбедени средства за нови вработувања, во согласност со донесениот Годишен план за вработувања на Агенцијата за цивилно воздухопловство во 2024 година, кој е изработен врз основа на Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работни места, како и реално утврдените потреби од стручен кадар.

РАСХОДНА СТАВКА 422 – ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

Во расходната ставка **422** – предвиден е износ од **2.500.000,00** денари. Зголемените планирани трошоци за 2024 година во однос на 2023 година се согласно обврските од потпишаниот Колективен договор на вработените во Агенцијата за цивилно воздухопловство. Утврдениот износ на трошоци за вработените во 2024 година произлегува од потребата за планирање на средства за исплата на испратнини за одење во пензија, јубилејни награди и останати надоместоци за вработените согласно законски одредби и Колективниот договор на Агенцијата, како и обврската за исплата на регрес за годишен одмор.

РАСХОДНА СТАВКА 432 – ТРОШОЦИ ЗА АМОРТИЗАЦИЈА

Во расходната ставка **432** – трошоци за амортизација, во 2024 година планирани се средства за пресметка на амортизација во износ од **2.750.000,00** денари согласно состојбата и степенот на амортизираноста на постојаните средства.

РАСХОДНА СТАВКА 440 – ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА

Во расходна ставка **440** – дневници за службени патувања, за 2024 година планирани се трошоци за службени патувања во износ од **5.970.000,00** денари.

Износот на планирани средства за 2024 година е предвиден како резултат на намалената динамика на реализација на дообучување на вработените и обучување на ново вработените во текот на 2023 година, а во корелација со Годишната програма за работа на Агенцијата за цивилно воздухопловство за 2024 година и континуираните активности и реализација на соработката со меѓународните организации и планирани обуки за нововработениот воздухопловен стручен персонал во 2024 година во Eurocontrol и JAA Training Organisation Netherlands, EASA, ECAC и меѓународните специјализирани центри за обука на воздухопловен персонал..

Во овие трошоци се вклучени и хотелските услуги во странство, превоз и останати зависни трошоци, како и хотелски услуги во земјата. Земајќи го во предвид и трендот на згледување на цените на глобално ниво, вклучително и трошоци за превоз и хотелско сместување планирањето на трошоците за оваа расходна ставка се сведени на минимум.

Со цел јакнење на меѓународната соработка со клучните институции на воздухопловната меѓународна заедница кои го движат развојот на цивилното воздухопловство и учество во работата во нивните тела и работилници, семинарите и обуките организирани од овие тела, како и учество во меѓународните проекти кои ги води Европската комисија и Европската Агенција за цивилно воздухопловство, а со цел остварување на развој на Агенцијата како дел од светскиот и европскиот систем на воздушен транспорт кои се утврдени во визијата, мисијата и стратешките цели на Агенцијата, се предвидува:

- ограничено присуство на редовните состаноци во работните тела, комисији и форуми, конференции, симпозиуми, конгреси на Европска конференција за цивилно воздухопловство, European Civil Aviation Conference (ECAC) со цел исполнување на обврските од членството во оваа организација;

- врз основа на обврските кои ги презема Агенцијата за цивилно воздухопловство со потпишување на Работните договори за соработка со Европската Агенција за безбедност во воздухопловството (EASA) на Европската унија како и Работниот договор за соработка во инспекција и размена на информации за странски воздухоплови (Програма SAFA), Агенцијата ќе учествува во работата на заеднички работни тела и комисији како што се Управниот одбор (Management Board) на EASA, Заедничкиот комитет (Joint Committee) на EASA, работните групи на ESCA (AGNA), работните групи на SAFA, како и на потребните семинари, работилници, конференции, симпозиуми, конгреси и форумите кои ги организира EASA.

Треба да се напомене дека со проширувањето на надлежностите на EASA во доменот на аеродромите и контрола на летање се очекува формирање на нови работни групи, работилници, семинари и форуми и за што е потребно да се обезбеди присуство на претставници од Агенцијата.

Одредени службени патувања, состаноци, обуки и конференции, симпозиуми, конгреси, семинари, работилници, одредени форуми не можат да се планираат и предвидат однапред и ќе зависат од потребите на меѓународната воздухопловна заедница и Република Северна Македонија како и условите и состојбите во воздушниот транспорт.

РАСХОДНА СТАВКА 441 – НАДОМЕСТ ЗА ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИТЕ

Во расходната ставка 441 – надомест за трошоци на вработените (едукација) во 2024 година планирани се средства во износ од **4.820.000,00** денари.

Планираниот износ произлегува од целите на остварувањето на политиката на јакнење на кадровскиот потенцијал на високостручниот воздухопловен персонал, стручниот персонал во воздухопловството кои ќе продолжи да се одвива и во текот на 2024 година. Токму заради тоа средствата се планираат за обуки на воздухопловниот персонал и стручниот персонал во воздухопловството на постоечките вработени, но и обуки на сите вработени лица во Агенцијата од различни области согласно потребите на работните активности.

Средствата од расходната ставка 441 ќе се користат и за организирање на настан за Обуки за вработените (team-building) за подобрување на способностите и вештините на вработените, како и за учество на семинари, работилници, одржување на обуки за задржување на воздухопловни дозволи, лекарски уверенија, тековни обуки неопходни за обавување на дејноста и останати надоместоци поврзани со вработените и нивната едукација и стручност. Покрај намалениот износ на планирани платени обуки Агенцијата за цивилно воздухопловство максимално ги користи и можностите што едукативните центри на меѓународните организации on-line ги даваат за потребите на Агенциите без надоместок согласно Планот за обуки за 2024 година.

РАСХОДНА СТАВКА 442 – ТРОШОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИ НА УПРАВЕН ОДБОР

Во расходна ставка 442 – Трошоци за членови на Управен одбор, планирани се трошоците за исплата на надоместоци на тројцата членови на Управниот одбор на Агенцијата за цивилно воздухопловство за 2024 година во вкупен износ од **650.000,00** денари, усогласени со одредбите од Законот за воздухопловство каде во процентуален износ се утврдува надоместокот на Претседателот и членовите на Управниот одбор а согласно со порастот на просечната плата на ниво на Република Северна Македонија.

РАСХОДНА СТАВКА 443 – ТРОШОЦИ ЗА СПОНЗОРСТВА И ДОНАЦИИ

Во расходната ставка 443 – трошоци за спонзорства и донации нема планирано средства за 2024 година.

РАСХОДНА СТАВКА 444 – ТРОШОЦИ ЗА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА

Во расходната ставка 444– трошоци за репрезентација во текот на 2024 година планирани се средства во износ од **2.387.000,00** денари.

Износот на планирани средства за расходната ставка 444 за 2024 година наменски ќе се искористи за достоино презентирање и обезбедување на репрезентативни материјали на Агенцијата за цивилно воздухопловство, во земјата и странство, за време на престој на странски делегации на воздухопловните власти EASA, EUROCONTROL, ICAO, ЕК и тимовите за проценка на ECAA, како и со учесниците во авиосообраќајот во Република Северна Македонија или при реализација на проекти и активности насочени кон обуки на воздухопловниот персонал и стручниот персонал во воздухопловството за обучувачи или гости од земјата и странство.

РАСХОДНА СТАВКА 445 – ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Во расходната ставка 445 – трошоци за осигурување на вработените, планирани се средства во износ од **1.500.000,00** денари за 2024 година.

Зголемениот износ на планирани средства за 2024 година во однос на 2023 година е резултат на порастот на цените на услугите во 2024 година, како и поради проширување на осигурувањето од авиоодговорност за корисниците на авионот Zlin во сопственост на Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Средствата од расходната ставка 445 ќе се искористат за:

1. осигурување на моторни возила и основни средства;
2. осигурување на деловниот простор од пожар и стакла;
3. осигурување на компјутерската опрема, серверите и постојните средства во рамки на регистарот на постојните средства на Агенцијата за цивилно воздухопловство;
4. осигурување на вработените во Агенцијата при патување во странство;
5. осигурување од поплавување во деловните простории во Агенцијата за цивилно воздухопловство;
6. Осигурување на авион ZLIN и авиоодговорност.

РАСХОДНА СТАВКА 446 – БАНКАРСКИ УСЛУГИ И ТРОШОЦИ ЗА ПЛАТЕН ПРОМЕТ

Во расходната ставка 446 – банкарски услуги и трошоци за платен промет, во 2024 година планирани се средства во износ од **600.000,00** денари.

Зголемениот износ на планирани средства за 2024 година во однос на планираните средства за 2023 година е согласно зголемените планирани приливи од странство, зголемените исплати на меѓународните организации за членарини каде што се земени во предвид банкарските провизии и трошоци за платен промет во земјата и странство, како и останатите банкарски услуги поврзани со финансиските обврски на Агенцијата за цивилно воздухопловство согласно Годишниот Финансискиот план.

РАСХОДНА СТАВКА 447 – ЧЛЕНАРИНИ И ДРУГИ ДАВАЧКИ

Во расходната ставка 447 – членарини и други давачки во 2024 година предвидени се и планирани 63.110.000,00 денари.

Зголемениот износ на планирани средства во 2024 година за членарини и давачки кон меѓународните организации од областа на воздухопловството, во однос на 2023 година е резултат на зголемените планирања на остварување на приходи од прелети.

Овие трошоци се наменети за членство на Република Северна Македонија во EUROCONTROL, ICAO и ECAC. Трошоците од оваа расходна ставка ќе се искористат со цел Агенцијата за цивилно воздухопловство која е членка на меѓународни организации да работи според одредени стандарди и препорачани практики и исполнување на специфични обврски поврзани со сите аспекти на работењето.

Од 09.01.1993 година Република Северна Македонија е членка на Меѓународната организација за цивилно воздухопловство (ICAO), специјализирана агенција на Обединетите Нации основана во 1944 год. чија цел е да поттикнува соработка помеѓу нациите, за да може меѓународното цивилно воздухопловство да се развива на безбеден и регулиран начин, а меѓународниот воздушен сообраќај да се воспоставува врз основа на еднакви можности и да се врши правилно и економично.

Од 03.07.1997 година Република Северна Македонија е членка на Европската конференција за цивилно воздухопловство (ECAC), меѓувладинска организација основана во 1955 година за унапредување на континуираниот развој на безбеден, ефикасен и одржлив систем на воздушниот сообраќај во Европа. Од 01.11.1998 година Република Северна Македонија е членка на Европската организација за безбедност на воздухопловната навигација (EUROCONTROL), основана во 1960 година, чија мисија е да ги усогласи и интегрира услугите за воздухопловна навигација во Европа, со цел да создаде изедначен систем за управување со воздушниот сообраќај за цивилните и воените корисници за да постигне сигурен, безбеден, уреден, експедитивен и економичен проток на сообраќај низ цела Европа, притоа сведувајќи го на најниско ниво влијанието врз околината.

Од 03.12.2008 година Агенцијата е полноправна членка на Европските заеднички воздухопловни власти (JAA), придружно тело на ECAC, основано во 1970 година, кое ги застапува националните воздухопловни власти на 43 европски земји, кои соработуваат во изработувањето и спроведувањето на заеднички безбедносни регулаторни стандарди и процедури.

Од 06.07.2009 година Агенцијата има склучено работен договор со EASA и со тоа Република Северна Македонија стана земја обсервер во нејзината работа. Согласно Договорот (Working Arrangement) EASA од ноември 2013 година, превземени се обврски за стандардизирани инспекции. Согласно обврските Агенцијата за цивилно воздухопловство во соработка со EASA и Европската комисија извршуваат инспекции за увид во состојбата за што се плаќа соодветен надоместок пропишан во овој Договор.

Согласно претходно кажаното во врска со членството на Република Северна Македонија во овие меѓународни организации и здруженија од областа на воздухопловството, Агенцијата превзема обврска за плаќање на годишна членарина за членство во споменатите меѓународни воздухопловни организации, а нивните износи се определуваат со одлуки на Работните тела на организациите.

РАСХОДНА СТАВКА 449 – ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ НА РАБОТЕЊЕТО

Во расходната ставка 449 – останатите трошоци на работењето, во текот на 2024 година се планирани средства во износ од **10.980.000,00** денари. Планираните средства за 2024 година во однос на 2023 година се минимално зголемени .

Планираните средства ќе се искористат за :

1. користење на консултански услуги или експерти од различни области во воздухопловството за подигање на нивото на превземените обврски согласно меѓународните регулативи во однос на извршувањето на функциите на Агенцијата со Договори за услуги за конкретни задачи или склучување на авторски договори;
2. користење на консултантски услуги и експерти од разни области во воздухопловството за подигање на нивото на превземените обврски согласно регулативите во однос на извршување на функциите на Агенцијата со ангажирање на ресурси со договори за привремени вработувања;
3. користење на консултантски услуги за изготвување на годишни и квартални финансиски извештаи, завршна сметка и план за јавни набавки на Агенцијата за цивилно воздухопловство;
4. правни и адвокатски услуги неопходни за непречено функционирање на Агенцијата како независно регулаторно тело;
5. нотарски услуги на документација;
6. ревизија на финансиските извештаи согласно законската обврска за ревизија од страна на независен ревизор;
7. реализација на здравствени прегледи на вработените, трошоци за весници и списанија, стручни списанија и огласување во печатени медиуми согласно законските одредби во Република Северна Македонија;
8. реализација на договори со М-НАВ АД Скопје согласно потпишан меморандум за соработка;
9. користење на услуги за превод на документи;
10. дигитализација на архивата, средување на архивската граѓа и документација;
11. анализа на пазарот на воздушен транспорт во Република Северна Македонија за потребите на работниот процес во остварување на поставените цели на Агенцијата;
12. организирање на едукативни семинари за аероклубови, организирање на работилници за воздухопловната индустрија и други едукативни активности за вработените и индустријата кои може да бидат потребни во зависност од промената на законските одредби и регулативи кои ги налага индустријата;
13. други потреби кои ќе произлезат од работните обврски на Агенцијата;

Согласно горе наведените расходни ставки вкупните планирани расходи на Агенцијата за цивилно воздухопловство за 2024 година изнесуваат **278.300.000,00** денари.

**Прилог 1. ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД НА ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЦИВИЛНО
ВОЗДУХОПЛОВСТВО ЗА 2024 ГОДИНА**

1. Приходи

реден број	Ставка	Опис	Износ денари
1	74210	Приходи како дел од надоместок од услуги во возд. навигација	250,150,000
2	74010	Приходи од пловидбеност и регистар	2,450,000
3	74020	Приходи од летачка оператива	650,000
4	74030	Надоместок од издавање и промена на уверенија, дозволи, одобренија и согласности	1,450,000
5	74040	Приходи од аеродроми и аеродромски услуги	1,800,000
6	74050	Надоместоци за сертификација	10,250,000
7	74060	Дел од надоместок за користење на полетно-слетна патека, полетување, слетување и осветлување	10,600,000
8	74080	Приходи од одобрение за лет	150,000
9	74090	Други надоместоци	0
10	76999	Дел од концесиски надоместок за користење на аеродроми	0
11	77410	Финансиски приходи	800,000
ВКУПНО денари:			278,300,000

2. Расходи

реден број	Ставка	Опис	вкупно
1	003	Нематеријални с-ва и останати права	1,700,000
2	012	Постројки и опрема	6,150,000
3	013	Алат, канц. инвентар, мебел и транс. ср.	6,696,000
4	401	Трошоци за материјали	1,970,000
5	403	Трошоци за енергија	4,450,000
6	408	Трошоци за ситен инвентар	100,000
7	410	Транспортни услуги и комуникациски услуги	293,000
8	411	Поштенски, телефонски и услуги за интернет	995,000
9	413	Услуги за одржување и заштита	5,992,000
10	414	Наем – лизинг	1,950,000
11	415	Трошоци за комунални услуги	100,000
12	416	Трошоци за развој	1,416,000
13	419	Останати услуги	377,000
14	422	Трошоци за вработени	2,500,000
15	432	Трошоци за амортизација	2,750,000
16	440	Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	5,970,000
17	441	Надомест на трошоци на вработени	4,820,000
18	442	Трошоци за членови на управен одбор	650,000
19	443	Трошоци за спонзорства и донации	0
20	444	Трошоци за репрезентација	2,387,000
21	445	Трошоци за осигурување	1,500,000
22	447	Членарини и други давачки	63,110,000
23	446	Банкарски услуги и тр. за платен промет	600,000
24	449	Останати трошоци на работењето	10,980,000
25	421	Плата и надоместоци на плата – бруто	150,844,000
ВКУПНО денари:			278,300,000

Прилог 2. СПОРЕДБЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН ЗА 2024 И ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН ЗА 2023 ГОДИНА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

1. Приходи

Кonto	ВИД НА ПРИХОД	Планирани приходи 2024	Планирани приходи 2023	Показател на планирани приходи (%)
74210	Приходи како дел од надоместокот од услуги во воздухопловната навигација	250,150,000	211,385,000	18.3%
74010	Приходи од пловидбеност и регистар	2,450,000	1,855,000	32.1%
74020	Приходи од летачка оператива	650,000	510,000	27.5%
74030	Надоместоци за издавање и промена на уверенија, дозволи, одобренија и согласности за субјекти од воздухопловство	1,450,000	1,256,000	15.4%
74040	Приходи од аеродроми и аеродромски услуги	1,800,000	1,500,000	20.0%
74050	Надоместоци за сертификација	10,250,000	10,180,000	0.7%
74060	Дел од надоместокот за користење на полетно-слетна патека за возење, полетување, слетување и осветлување	10,600,000	8,601,000	23.2%
74080	Приходи од одобрение на лет	150,000	0	/
74090	Други надоместоци	0	578,000	-100.0%
76999	Дел од концесиски надоместок за користење на аеродроми	0	0	/
77410	Финансиски приходи	800,000	795,000	0.6%
ВКУПНО денари		278,300,000	236,660,000	17.6%

2. Расходи

Конто	ВИД НА РАСХОД	Планиран износ денари 2024 година	Планиран износ денари 2023 година	Показател на планирани расходи (%)
003	Нематеријални средства и останати права	1,700,000	2,060,000	-17.5%
012	Постројки и опрема	6,150,000	7,590,000	-19.0%
013	Алат, канц.инвентар, мебел и транспортни средства	6,696,000	0	/
401	Трошоци за материјали	1,970,000	800,000	146.3%
403	Трошоци за енергија	4,450,000	8,500,000	-47.6%
408	Трошоци за ситен инвентар	100,000	100,000	0.0%
410	Транспортни услуги и комуникациски услуги	293,000	300,000	-2.3%
411	Поштенски, телефонски и интернет услуги	995,000	1,000,000	-0.5%
413	Услуги за одржување и заштита	5,992,000	6,550,000	-8.5%
414	Наем – лизинг	1,950,000	1,810,000	7.7%
415	Комунални услуги	100,000	100,000	0.0%
416	Трошоци за истражување и развој	1,416,000	0	/
419	Останати услуги	377,000	200,000	88.5%
422	Трошоци за вработени	2,500,000	1,750,000	42.9%
432	Трошоци за амортизација	2,750,000	2,500,000	10.0%
440	Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	5,970,000	4,000,000	49.3%
441	Надомест на трошоци на вработени	4,820,000	6,000,000	-19.7%
442	Трошоци за членови на управен одбор	650,000	500,000	30.0%
443	Трошоци за спонзорства и донации	0	0	/
444	Трошоци за репрезентација	2,387,000	2,000,000	19.4%
445	Трошоци за осигурување	1,500,000	900,000	66.7%
446	Банкарски услуги и тр. за платен промет	600,000	500,000	20.0%
447	Членарини и други давачки	63,110,000	51,500,000	22.5%
449	Останати трошоци на работењето	10,980,000	11,300,000	-2.8%
421	Плата и надоместоци на плата – бруто	150,844,000	126,700,000	19.1%
ВКУПНО денари		278,300,000	236,660,000	17.6%